

ПРО
ДМИТРА
ПАВЛИЧКА

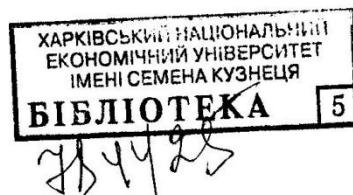
Збірник статей

УДК 821.161.2'06-94-95

Видання є першою спробою всебічного розгляду постаті і творчості неповторного поета, перекладача, літературознавця та публіциста Дмитра Васильовича Павличка. Книга має дві частини: «Дмитро Павличко в Україні» та «Дмитро Павличко за кордоном». Подані тут 165 текстів 131 автора переконливо засвідчують, що, по-перше, постать Павличка належить до історичних імен української літератури першої величини, і що, по-друге, давно назріла необхідність розглядати його персоналію в парадигмі класики світової літератури.

Видання адресоване науковцям, викладачам, учителям, аспірантам і студентам, критикам і журналістам та всім шанувальникам творчості Д. Павличка.

Упорядник і редактор
Дмитро Пилипчук

ISBN 978-617-7201-57-0

© Всі права застережено, 2019.
© Упорядкування, Дмитро Пилипчук, 2019.
© Видавничий центр «Просвіта», 2019.

ЗМІСТ

Дмитро Павличко, класик української та світової літератури.	
Дмитро Пилипчук	3

Частина перша ДМИТРО ПАВЛИЧКО В УКРАЇНІ

1. ДЖЕРЕЛА. ДОЛЯ. ІМ'Я.

Стаття з «Енциклопедії історії України»	17
Олесь Гончар. Щоденники	19
Роман Іваничук. У високому леті	25
Людмила Таран. Життєтворчість	30
Іван Драч. Ми щасливі, що маємо Павличка	39
Михайло Слабошпицький. Лідер	40
Тарас Салига. Дорога до генія	42
Іван Дзюба. Подвижник	50
Юрій Сливка. Спогади	54
Роман Лубківський. Лист до Дмитра Павличка у справах філологічних (і не тільки)	60
Іван Драч. Переплелись, як мамине шиття, сумні і радісні дороги...	64
Людмила Таран. Доля, вишита червоними і чорними нитками ..	71
Богдан Тихолоз. Майстер різьбленого стилоса, або Два кольори опришкової душі	75
Михайло Шалата. Да святиться навіки Франко!	84
Панас Данилко. Бліскуча спадкоємність	89
Оксана Присяжнюк. Архетипні теми у поетичній творчості Т. Шевченка та Д. Павличка	93
Анатолій Погрібний. «Якби був горою, то тільки Говерлою» ..	99
Роман Гром'як. Той, хто покликаний, та його поклик...	100
Іван Дзюба. Той, хто зруйнував тюрму	102
Юрій Щербак. Павличко – це культурне явище	103
Павло Мовчан. Книга життя Дмитра Павличка	105
Тарас Салига. «...З глибу рідної землі...»	105
Володимир Панченко. Два кольори Дмитра Павличка	112
Світлана Луцак. Ідейно-художній стрижень «Мойсея» Мікеланджело Буонарроті та Івана Франка в інтерпретації Дмитра Павличка	115
Костянтин Морозов. Дружба з Дмитром Павличком	124

2. ПОЕЗІЯ

<i>Максим Рильський.</i> Пальмова вітъ	127
<i>Андрій Малишко.</i> Грані таланту	130
<i>Володимир Брюгген.</i> Воскресення слова	136
<i>Василь Земляк.</i> Павличко сьогодні	139
<i>Павло Мовчан.</i> ... Душа прозориться до дна	148
<i>Євген Гуцало.</i> І мисль, і пристрасть, і краса	157
<i>Людмила Таран.</i> Голос дороги	162
<i>Людмила Скирда.</i> Дивосвіт дитинства	166
<i>Людмила Таран.</i> «Дух життя справляє торжество...»	170
<i>Петро Засенко.</i> «Моя любове, ти — як Бог»	182
<i>Володимир Базилевський.</i> Спіраль — образ руху	185
<i>Володимир Моренець.</i> Сто ѹ одне начало	190
<i>Анатолій Мойсієнко.</i> Рясна галузка древа поетичного	206
<i>Микола Ткачук.</i> «Розлилися пісні волі»	211
<i>Ігор Равлів.</i> Час і простір у «Покаянних псалмах» Дмитра Павличка	217
<i>Ігор Равлів.</i> Тематичне ѹ жанрове розмаїття Павличкової лірики 90-х	221
<i>Леся Ткаченко.</i> Ностальгія Дмитра Павличка	226
<i>Всеволод Неділько.</i> Дмитро Павличко	232
<i>Валентина Соболь.</i> Етапи творчості: «Наперсток» Дмитра Павличка	240
<i>Ганна Маковей.</i> Еротична лірика Дмитра Павличка	246
<i>Світлана Барабаш.</i> Розуміння ѹ пожадання краси	257
<i>Людмила Сірик.</i> Проблема ідентичності в поезії Ліни Костенко, Василя Стуса, Дмитра Павличка	262
<i>Світлана Короненко.</i> Політичний пейзаж епохи	271
<i>Марія Якубовська.</i> Народ воскресатиме в тобі	272
<i>Анатолій Жикол.</i> Імперативи свободи	282
<i>Богдан Горинь.</i> Дмитро Павличко	286
<i>Лук'ян Вардзарук.</i> «Три строфы» роздумів	291
<i>Оксана Сліпушко.</i> Сенс і стиль життя	294
<i>Микола Жулинський.</i> Відчайдушний голос українського болю ..	298
<i>Ольга Слоньовська.</i> Людське і божественне водночас	312
<i>Олександр Ратнер.</i> Дмитро Павличко — явище світової поезії ..	320
<i>Оксана Сліпушко.</i> Код поезії Дмитра Павличка	322
<i>Роман Лубківський.</i> Над глибинами	335
<i>Тетяна Вільчинська.</i> Концептуалізація сакрального у поетиці Дмитра Павличка	403
<i>Тарас Салига.</i> «...Сто літ — на працю, на сто натхнень...»	407
<i>Богдан Мельничук.</i> «...Мислитель, достойний продовжувац Івана Франка, Каменяр нової доби»	416

<i>Григорій Штонь.</i> Націєвоскресний жмуток	430
<i>Дмитро Пилипчук.</i> Поет у дискурсі свободи	434
<i>Лариса Мороз.</i> Віра і гнів поета	453
<i>Галина Білик.</i> Розбудова громадянського мотиву в збірці «Вірші з Майдану» Дмитра Павличка	455
<i>Оксана Сліпушко.</i> Духовна вежа Дмитра Павличка	463

3. МОВА

<i>Віталій Дончик.</i> Дмитро Павличко — політик	468
<i>Іван Лопушинський.</i> Духовні постулати Дмитра Павличка у вимірі української національної ідеї	483
<i>Ірина Бабій.</i> Авторські неологізми у поезії Дмитра Павличка	493
<i>Анатолій Подолинний.</i> Не зrikся ні мови, ні пісні	500
<i>Володимир Калашник.</i> Афористичність поетичної мови Дмитра Павличка	501
<i>Наталія Малюга.</i> «О рідне слово, що без тебе я?»	504
<i>Надія Бобух.</i> Контрастиви в поетичних творах Дмитра Павличка	510
<i>Оксана Калита.</i> Засоби поляризації міфологізованих образів у «Віршах з Майдану» Дмитра Павличка	514

4. СОНЕТИ

<i>Олексій Мороз.</i> Сонетарій Дмитра Павличка	522
<i>Павло Мовчан.</i> Вічна форма сонета	528
<i>Людмила Таран.</i> Нотатки про сучасний український сонет . . .	531
<i>Петро Засенко.</i> Сповідь поета	535
<i>Людмила Таран.</i> «Жити раз, але в огні...»	537
<i>Микола Жулинський.</i> «Сонет у громі серця возвести!»	543
<i>Микола Ільницький.</i> Драматургія сонета	547
<i>Олена Никанорова.</i> Пійманий небесами...	574
<i>Тетяна Савчин.</i> «Білі сонети» Д. Павличка: новаторство форми	578

5. РУБАЇ

<i>Олена Съомочкина.</i> Дорога як «велика подорож життя»	589
<i>Валерій Дяченко.</i> Рубайят Дмитра Павличка	594

6. ПІСНІ

<i>Світлана Барабаш.</i> Поезія пісні	601
<i>Олександра Німилович, Олена Юрош.</i> До питання музичної інтерпретації поезії Дмитра Павличка в пісенній творчості	
Володимира Івасюка	607
<i>Станіслав Довгий.</i> Родючий сад Дмитра Павличка	612

7. ПОЕМИ

<i>Ірина Молчанова.</i> Медова щемливість любові	613
<i>Михайло Слабошицький.</i> Відповідь — у його імені	616
<i>Віталій Шевченко.</i> Жанрово-версифікаційні особливості історичних поэм Дмитра Павличка	624

8. ПРОЗА

<i>Лариса Мороз.</i> Непрозаїчна проза поета. Перші враження	639

9. ПЕРЕКЛАДИ

<i>Роман Лубківський.</i> Універсальний дух перекладача	643
<i>Сергій Гречанюк.</i> З вічної скарбівні	701
<i>Володимир Іваненко.</i> Грані світового сонета	706
<i>Микола Рябчук.</i> Світовий сонет	710
<i>Петро Кононенко.</i> Голоси духовної величі	726
<i>Михайло Москаленко.</i> «...Майстерний труд сонетної будови»	729
<i>Вікторія Захаржевська.</i> На славістичних орбітах: Україна — Болгарія	734
<i>Ростислав Радишевський.</i> Діалог побратимів	736
<i>Григорій Штонь.</i> Перезви поетів	747

10. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

<i>Леонід Новишенко.</i> Ударом метафори	753
<i>Сергій Гречанюк.</i> Незглибимість духу	754
<i>Геннадій Вознюк.</i> З обов'язку нових каменярів...	759
<i>Тарас Салига.</i> Таємниця любові	765
<i>Оксана Теребус.</i> Дмитро Павличко — дослідник української літератури	772

11. ПУБЛІЦИСТИКА

<i>Павло Щириця.</i> «Всесвіт» Дмитра Павличка	779
<i>Ольга Стадніченко.</i> Концепція українського націєтворення в публіцистиці Д. Павличка	784
<i>Петро Кононенко.</i> Лицар	793
<i>Микола Зимомря, Микола Ткачук.</i> Сольні кроки визначного поета	796
<i>Оксана Теребус.</i> Питання української культурної спадщини в публіцистиці Дмитра Павличка	799

12. СПОГАДИ

<i>Михайло Слабошицький.</i> Коли король не голий	808
<i>Ігор Сюндюков.</i> В обороні нескореної України	812
<i>Павло Щириця.</i> Спогади, які роблять минуле сучасним	815
<i>Лариса Мороз.</i> Спогади поета-політика Дмитра Павличка — літературознавця й філософа	817

<i>Марія Базелюк.</i> «Червоне — то любов, а чорне — то журба» . . .	820
<i>Михайло Слабошицький.</i> Сегмент колективної пам'яті	824
<i>Микола Григорчук.</i> Полум'яна правда Павличка	830

Частина друга
ДМИТРО ПАВЛИЧКО ЗА КОРДОНОМ

<i>Іван Лозинський.</i> І шана, і любов	849

АВСТРАЛІЯ

<i>Дмитро Нитченко.</i> «Чи ти чуєш, зажурена мати!»	851

АЗІЯ

ІЗРАЇЛЬ

<i>Олександр Деко.</i> Дмитро Павличко — класик світової літератури	855
<i>Володимир Сапіро.</i> Чарівні миті вічності	869

**ПІВНІЧНА АМЕРИКА.
ЛАТИНСЬКА АМЕРИКА**

СПОЛУЧЕНІ ШТАТИ АМЕРИКИ

<i>Данило Чопик.</i> Поетична віртуозність Павличка перфектна . . .	874
<i>Григорій Костюк.</i> Дмитро Павличко та Іван Драч	875
<i>Майкл М. Найдан.</i> Дмитро Павличко: поет і державний діяч . .	881
<i>Віталій Радчук.</i> Америка — світові: «Читайте Павличка!» . . .	884

КУБА

<i>Сергій Борщевський.</i> Кубинські сторінки Дмитра Павличка . . .	891

ЄВРОПА

АЗЕРБАЙДЖАН

<i>Аббас Абдулла.</i> Дмитро Павличко — «Сонети»	895

БІЛОРУСЬ

<i>Аляксей Хадика.</i> Feci quod potui...	897
<i>Михась Скобла.</i> Ніл Гілевіч: «Як я міг не перекласти його Білі сонети...»	900

БОЛГАРІЯ

<i>Переволета Прокопова.</i> В Україні знають і люблять болгарську поезію	901
<i>Іван Давидков.</i> Передчуття пісні	904

ГРУЗІЯ

<i>Фрідон Халваши.</i> Поет дружби	905

ЕСТОНІЯ

- [Про автора збірки «Погляд у криницю»] 906

ЛАТВІЯ

- Інга Галина Каркліня.* « Таємниця твого обличчя » 907

НІМЕЧЧИНА

- Ігор Качуровський.* Огляд антології « Світовий сонет » Дмитра Павличка 911
Ігор Качуровський. « Криваві сонети » Гвєздослава в перекладі Дмитра Павличка 914
Каті Бруннер. Вступне слово 916
Микола Зимомря. На золотих берегах слова: сутність поезії Дмитра Павличка 917
Іван Зимомря. Особливості рецепції поезії Дмитра Павличка у німецькомовному просторі 920
Олександр Астаф'єв. Твори Дмитра Павличка німецькою 926
Леонід Рудницький. « Дух, що тіло рве до бою »: кілька слів про життя та поезію Дмитра Павличка 927
Ірина Качанюк-Спех. Літературний твір – дзеркало доби 933

ПОЛЬЩА

- Флоріан Неуважний.* Дмитро Павличко 942
Богдан Задура. « Правда життя – суть поезій » 944
Василь Марко, Ігор Добрянський. І заговорила муза двома мовами 952
Ханна Голендзіновська-Гураль. Павличкові переклади 956
Василь Марко. Гіркий мед мудрості 958
Микола Зимомря. Земля, натхнена сонцем 960
Степан Козак. Laudatio [Похвальна промова] 963
Януш Джевуцький. Говорити мовчки 969
Януш Джевуцький. Канон Дмитра Павличка 973

ПОРТУГАЛІЯ

- Ростислав Троненко.* Передмова 977
Д-р Аліна Галл (D-ra Alane Hall). Післямова 978

РОСІЯ

- Лариса Васильєва.* По заслугах – і шана 979

РУМУНІЯ

- [Степан Ткачук].* Дмитро Павличко 985

СЕРБІЯ

- Радослав Пайкович.* Кілька слів про поета 987

СЛОВАЧЧИНА

- Ян Замбор.* Нотатки перекладача 988
Михайло Мольнар. Поетичний літопис чехословацько-української дружби 991
Виталій Конопелець. Здобутки і 993
Микола Мушинка. Фотобіографія Дмитра Павличка 998

УГОРЩИНА

- Пал Мішлей.* Птах у блакиті піднебесній 1001
Микола Рябчук. Слово поета 1004

ХОРВАТИЯ

- Євген Пащенко.* Український погляд на хорватську поезію 1007

ЧЕХІЯ

- Мікулаш Неврлий.* Другові з Києва 1011
Бібліографія книжкових видань поезій Дмитра Павличка іноземними мовами 1013
Список авторів статей 1018
Індекс авторів статей 1029